

اعمال شب و روز عید مبعوث

در حالی به روزهای پایانی ماه رجب نزدیک می‌شویم که عید مبعوث در روز بیست و هفتم این ماه اتفاق افتاده است، رویداد خجسته‌ای که جهان را تحت شعاع خود قرار داد و خداوند متعال با مبعوث کردن آخرین فرستاده خود، حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی(ص) راه سعادت و کمال بشریت را به آن نشان داد.

در حالی به روزهای پایانی ماه رجب نزدیک می‌شویم که عید مبعوث در روز بیست و هفتم این ماه اتفاق افتاده است، رویداد خجسته‌ای که جهان را تحت شعاع خود قرار داد و خداوند متعال با مبعوث کردن آخرین فرستاده خود، حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی(ص) راه سعادت و کمال بشریت را به آن نشان داد.

در این شب سراسر نور و معرفت اعمال مستحبی ذکر شده است که نشان از جایگاه والای شب بیست و هفتم رجب دارد، به گونه‌ای که شیخ طوسی در کتاب «مصابح» خود از حضرت جوادالائمه(ع) روایت می‌کند که فرمودند: ««؛ همانا در رجب شبی است که بهتر است از آنچه که بر آن آفتاب می‌تابد و آن شب بیست و هفتم رجب است که در صبح آن پیغمبر خدا(ص) به رسالت مبعوث شد و به درستی که از برای عامل در آن شب از شیعه ما اجر عمل شصت سال است».

*اعمال شب عید مبعوث

در ادامه روایت امام محمدتقی(ع) به اعمال مستحبی این شب اشاره می‌کنند و می‌فرمایند: چون نماز عشا را به جا آوردی و به رختخواب رفتی، پس هر ساعتی از شب تا نیمه شب که خواستی، بیدار می‌شوی و 12 رکعت نماز به جا می‌آوری و در هر رکعتی سوره «حمد» و سوره‌های از سوره‌های کوچک مفصل (از سوره محمد تا پایان قرآن) را می‌خوانی، پس چون در هر دو رکعتی سلام دادی و از نمازها فارغ شدی، بعد از سلام می‌نشینی و سوره ««؛ حمد» را 7 مرتبه و «مُعَوِّذَتَین» (ناس و فلق) را 7 مرتبه و سوره ««؛ توحید» و سوره ««؛ کافرون» هر کدام را 7 مرتبه و سوره ««؛ قدر» و ««؛ آیة الکرسی» را هر کدام 7 مرتبه می‌خوانی و در عقب همه این دعا را بخوان:

«؛ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ وَكَبِّرَهُ تَكْبِيرًا اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَاذِ عِزِّكَ عَلَى أَرْكَانِ عَرْشِكَ وَمَنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ وَبِاسْمِكَ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ وَذَكَرِكَ الْأَعْلَى الْأَعْلَى وَبِكَلِمَاتِكَ التَّامَّاتِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَنْ تَقْعَلَ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ»، سپس هر دعایی را که خواستی بخوان، همچنین غسل در این شب مستحب است.

- زیارت امیرالمؤمنین(ع) در شب بیست و هفتم رجب در نجف اشرف زیاد توصیه شده است، به گونه‌ای که افضل اعمال این شب دانسته شده است.

- شیخ کفعمی در بلدالامین بیان کرده است که در شب مبعوث این دعا را بخوانند: ««؛ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِالتَّجَلِّي الْأَعْظَمِ فِي هَذِهِ

الثَّلَاةَ مِنَ الشَّهْرِ الْمُعَظَّمِ وَالْمُرْسَلِ الْمُكْرَمِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَنْ تَغْفِرَ لَنَا مَا أَنْتَ بِهِ مِنَّا أَعْلَمُ يَا مَنْ يَعْلَمُ وَلَا تَعْلَمُ اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي لَيْلَتِنَا هَذِهِ الَّتِي بَشَّرَ الرِّسَالَةَ فَضَّلْتَهَا وَبَكَرَامَتِكَ أَجَلْتَهَا وَبِالْمَحَلِّ الشَّرِيفِ أَحَلَلْتَهَا.... اللَّهُمَّ فَصِّلْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاجْعَلِ الْيَقِينَ فِي قَلْبِي وَالثَّوْرَ فِي بَصَرِي وَالتَّصِيحَةَ فِي صَدْرِي وَذِكْرَكَ بِاللَّيْلِ وَالتَّهَارِ عَلَى لِسَانِي وَرِزْقًا وَاسِعًا غَيْرَ مَمْنُونٍ وَلَا مَحْظُورٍ فَارْزُقْنِي وَبَارِكْ لِي فِيمَا رَزَقْتَنِي وَاجْعَلْ غِنَايَ فِي نَفْسِي وَرَعْبَتِي فِيمَا عِنْدَكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ»

پس به سجده برو و 100 مرتبه بگو: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِمَعْرِفَتِهِ وَخَصَّنَا بِوِلَايَتِهِ وَوَفَّقَنَا لِبَاعَتِهِ شُكْرًا شُكْرًا»

پس سر از سجود بردار و بگو: «اللَّهُمَّ إِنِّي قَصَدْتُكَ بِحَاجَتِي وَاعْتَمَدْتُ عَلَيْكَ بِمَسْئَلَتِي وَتَوَجَّهْتُ إِلَيْكَ بِإِيْمَتِي وَسَادَتِي اللَّهُمَّ انْقَعْنَا بِحَبِّهِمْ وَأُورِدْنَا مَوْرِدَهُمْ وَارْزُقْنَا مُرَافَقَتَهُمْ وَأَدْخِلْنَا الْجَنَّةَ فِي رُحْمَتِهِمْ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ».

*اعمال روز عید مبعث

برای روز بیست و هفتم رجب که روز مبعث است، در روایتی از امام صادق(ع) به عنوان شریفترین اعیاد یاد شده است، با این وجود برای این روز، اعمالی ذکر شده است:

- غسل کردن در این روز مستحب است.

- روزه، این روز در میان روزهای سال یکی از چهار روزی است که روزه گرفتن آن فضیلت بسیار دارد و پاداش فراوانی برای آن نقل شده است، در روایتی از امام صادق(ع) آمده است: هر کس در روز بیست و هفتم رجب روزه بگیرد، خداوند برای او پاداش روزه هفتاد سال را می‌نویسد.

- زیاد صلوات فرستادن، همچنین در روایتی از امام صادق(ع) نقل شده است که: در این روز روزه می‌گیری و بر محمد و آلش زیاد صلوات می‌فرستی.

- زیارت رسول خدا(ص) و امیرمؤمنان(ع) است.

12- رکعت نماز است، از «ریان بن صلت» نقل شده است که هنگامی که امام محمد تقی(ع) در بغداد بود، روز نیمه رجب و روز بیست و هفتم رجب را روزه می‌گرفت و همه ملازمان و یاران آن حضرت نیز روزه گرفتند. آنگاه به ما فرمودند: 12 رکعت نماز به جا آوریم،(هر دو رکعت به یک سلام) که در هر رکعت، «حمد» و «سوره» بخوانیم و هنگامی که نمازها به پایان رسید، هر یک از سوره‌های «حمد»، «توحید» و «معوذتین» (فلق و ناس) را 4 مرتبه بخوانیم، آن گاه 4 مرتبه گفته شود:

«لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لَهُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»؛ و چهار مرتبه: «اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أَشْرَكَ بِهِ شَيْئًا» و 4 مرتبه: «لا أَشْرَكَ بِرَبِّي أَحَدًا».

- 12 رکعت نماز دیگر، شیخ طوسی از «حسین بن روح» روایت کرده است که در این روز 12 رکعت نماز به جا می‌آوری و در هر رکعت «حمد» و هر سوره‌ای که خواستی می‌خوانی و پس از هر دو رکعت و سلام نماز، می‌خوانی: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ، وَكِبْرُهُ تَكْبِيرًا، يَا عَدْنِي فِي مَدَنِي يَا وَلِيِّي فِي نِعْمَتِي، يَا غِيَاثِي فِي رَعْبَتِي، يَا نَجَاحِي فِي حَاجَتِي يَا حَافِظِي فِي غَيْبَتِي، يَا كَافِيَّ (كَافِيٍّ) فِي وَحْدَتِي، يَا أُنْسِي فِي وَحْشَتِي أَنْتَ السَّاتِرُ عَوْرَتِي فَلَكَ الْحَمْدُ، وَأَنْتَ الْمُقِيلُ عَثْرَتِي فَلَكَ الْحَمْدُ وَأَنْتَ الْمُنْعِشُ صِرْعَتِي فَلَكَ الْحَمْدُ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاسْتُرْ عَوْرَتِي، وَآمِنْ رَوْعَتِي، وَأَقْلِنِي عَثْرَتِي، وَاصْفَحْ عَنْ جُرْمِي، وَتَجَاوَزْ عَنْ سَيِّئَاتِي فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ، وَعَدَّ الصِّدِّقُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ».

وقتی که نماز و دعا پایان یافت، هر یک از سوره‌های «حمد»، «اخلاص»، «معوذتین»، «کافرون»، «قدر» و «آیه الکرسی» را 7 مرتبه می‌خوانی، سپس 7 بار می‌گویی: «لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» و آنگاه 7 مرتبه می‌گویی: «اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لَا أَشْرَكَ بِهِ شَيْئًا»، پس از آن، هرچه از خدا می‌خواهی طلب کن.

- دعایی است که وقتی امام موسی بن جعفر(ع) را در روز 27 رجب سال 179 هجری از مدینه به سوی بغداد حرکت دادند، آن را خواند: «يَا مَنْ أَمَرَ بِالْعَقْوِ وَالتَّجَاوُزِ، وَ ضَمَّنَ نَفْسَهُ الْعَقْوَ وَالتَّجَاوُزَ، يَا مَنْ عَفَى وَتَجَاوَزَ، اْعْفُ عَنِّي وَتَجَاوَزْ يَا كَرِيمُ، اللَّهُمَّ وَقَدْ أَكْدَى الطَّلِبُ، وَأَعْيَتِ الْحِيلَةُ وَالْمَذْهَبُ، وَدَرَسَتِ الْأُمَالُ، وَأَنْقَطَعَ الرَّجَاءُ إِلَّا مِنْكَ، وَحَذَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ...».